

20 MARS 1902

ANY I N.º 12

¡CU-CUT!

Barcelona

Escudellers, 54

DIUMENGE DE RAMS POLITICH

—¡El ram, el ram, el ram de la Passió!
—¡Obriu, obriu, obriu que volém entrar!

AVÍS

Haventse d'escaure en Dijous Sant l'aparició del nostre número vinent, seguint la costum observada per las publicacions de la mena de la nostra, avensaré un dia la seva sortida, de minera que'l número 13 de ¡CU-CUT! apareixerá el dimecres, dia 26 del actual.

La malaltia den Sagasta ha tingut conseqüencias: la crisis.

Aixó que en l'ordre mèdich-patològich es un contrassetit, donchs las crisis se determinan en el període àlgit de la malaltia y no en plena y franca convalescència; en política es la cosa més corrent que pugui donar-se, sobretot tractantse den Sagasta, que es un gat vell dels que no'n corren.

L'home, veyst la cosa mal parada, va determinar ficarse al llit pera passar días y veure si's deturava la cosa, però com que ja tothom sab de quin peu coixeja, d'ensà y abans y tot d'estellar-se'l peroné, no li ha valgut l'inginy y'l trasbals l'ha soptat quan ja comensava a menjar sémola y un que altre coll de gallina ben buillidet.

La veritat es que de tot això aquí no sens en ha endonat gran cosa, y ni pels polítichs que a Barcelona segueixen las inspiracions—pobres inspiracions—den Sagasta o den Silvela, el cas ha revestit majors proporcions.

En primer lloch ja estava descomptat que la crisis se resoldria a base Sagasta-Weyler per variar, de manera que'l de l'altra casa no hi tenian res a pelar, y en segón terme, encara que'l bat-y-bull d'aquests días ha sigut favorable al paper conservador, la soluciò no hauria portat més que compromisos als fracassats de la Plassa Real, per més que no es de creure que la colla d'aspirants a cobrar nòminas que'l rodejan s'haguessin fet gayres ilusións, barradas com tenen ara y per sempre les portas de la Casa Gran que es, en últim terme, allí ahont se feyan més patents els efectes de las crisis y daltabaixos de la política, representats per una escombrada de personal que anavan a rellevar els famolenchs que fins llavors havíen fet dejuni forsos per estar a la oposició.

Del poble no'n parlém; a n'aquest si que tant li fa que mani en Pere com en Berenguera, segur com está de que no ha de millorar poch ni molt la seva situació.

A Madrid la cosa ja varia d'aspecte. Una crisis allí constitueix un verdader aconteixement que interessa a tota la població en pes, perque vé a ser una qüestió de vida o mort pera tothom.

La millor prova está en llegir la premsa madrilenya d'aquests días: allí sembla que tot quedí paralitzat, absorbit per la sola idea que constitueix la preocupació general: la crisis.

Als cafès, als cassinos, als centres polítichs de tota mena, a las tertulias y a las reunions, no més se parla d'una cosa: de la crisis. Allí's comenta com a cosa

d'extraordinaria importància, la frase ambigua que ha deixat anar un ministre o un quefe de grup, al reporter pesat pera tréuresel del demunt; el comentari que fa el periódich tal o qual sobre la significació d'haver sigut cridat a consultar aquest o l'altre personatge, y de boca en boca van corrent una munió de probables candidatures de ministres, més o menos descabelladas, que'l aficionats a cábals confeccionan, prenen com a base principal las seves aspiracions y pretensions que esperan veure realisadas, si s'encarrega de determinada cartera el qui's ha de protegir, pagantli per adelantat la mercé ab la concessió generosissima que li fan d'inclòrela a la llista de probables, escrita assobre'l marmol de la taula del café tot assaborint la clàssica y alimentosa *media tostada*.

Als ministeris y demés dependencias del Estat, la nota es completament diferente; lo que a fora son esperansas, a dintre es intranquilít y anguniós desfici, ja que cada ministre nou que entra, representa la clau màgica que obra la tapadora d'un *puchero* assegurat, per un parell d'anys al meios; a n'alguns centenars d'infelissos, y cada un que surt, es un fantasma fatídich ab róssech de cessantías que porta l'esglay a molts ventrells, que es d'ahont se dolen més las constitucions fisiològicas d'aquelles terras.

Així se jutjan a Madrid, y baix aquest sol concepte tenen interès, els cambis de la política que en altres païssos son considerats ab la elevació de miras que requereix tot lo que pugui influir d'una manera més o menos directa en el present y el pervenir dels pobles.

Ab tot ¿qué's pot exigir a Espanya als ciutadans si'l Govern està a la mateixa altura? No més hi há la diferència de que'l de baix se bellugan per cinch céntims y'l de dalt intrigan per un duro. Qüestió de cantitat y res més.

**

Ja hem passat Sant Joseph, diada que enguany ha resultat magre de debò per molts que altres anyadas la celebraven ficant l'olla gran dintre la rica y encara veninthi baldera.

En tan sensible cas se troben els Peps del caciquesme local, o siguin en Planas y Casals *segundo*, en Comas y Masferrer, en Collaso, en Gríera, en Roig y Bergadà y algún altre, als qui no ha valgut la intercessió del seu Patró gloriósissim, com tampoc li valdrà a l'arrendador de contribucions, l'haverlo declarat protector del arrendament, el dia en que donguém una altra pitrada y posém a n'aquell bon senyor del carrer Nou de Sant Francesch en situació de que ningú li vulgui arrendar la ganancia.

Es per aquest motiu que no'n veym ni ab cor de felicitar a tots aquests Peps per la seva diada, donchs resultaría un sarcasme massa refinat que no tothom té prou fetje pera ferlo.

Y consti que sentím moltissim que la ballin prima en tanta de manera, ja que haurán de comensar per suprimir els extraordinaris de la festa, en primer lloch la clàssica crema, y la *crema* d'aquests Josephs (seria tan dolsa pera nosaltres)...

**

Aquesta setmana hem de tancar aquesta secció, ab prou pena pera nosaltres, ab una nota trista, trista com la pèrdua que representa pera l'art pictòrich català la mort de D. Francisco Masriera.

No es aquest el lloch indicat pera jutjar l'obra del artista que'ns acaba de deixar, ni senyalar las sevas tendencias y significació dintre del ordre en que va desarrollar la seva activitat may desmentida.

Ha mort com els valents: al peu del canó y després d'una lluya sostinguda ab fe y entusiasme, malgrat las contrarietats que com altres tants entrebanchs varen presentárseli al pas, segunt la seva vía, espinosa com la de tot artista.

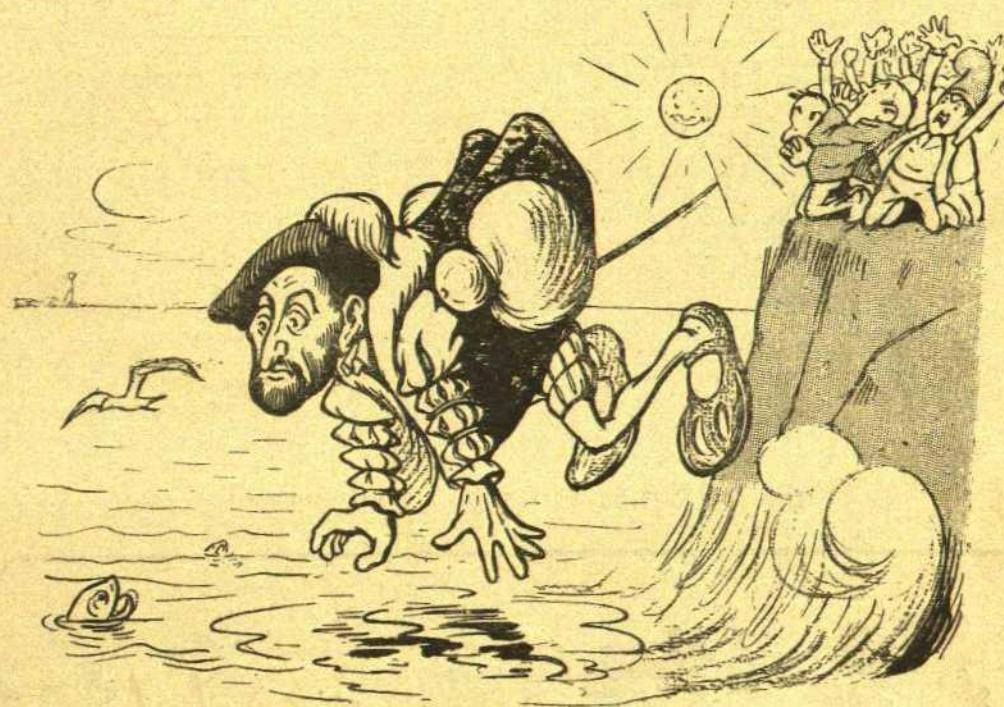
No es tampoch hora aquesta de que se li regategin, ni per part dels qui en més desconformitat estavan ab

CARTA OBERTA

A MR. JOSEPH CHAMBERLAIN

Amich Pep: Jo que segueixo desde aquet recó de Espanya la desastrosa campanya que sosténs en el Transval, vull dirte ab tota franquesa, y sense ánim de ferirte, que aixó comensa a sortirte *un poquito designual*.

CARLOS V A LONDRES

"Carlos V va a Inglaterra
birondón, birondón, birondena;
no se s'hi arribará
birondón, birondón, birondá."

la seva mena d'expressió artística, els mèrits positius del pintor Masriera: la elegancia, la distinció, el refinament que campejavan en totes las seves obres.

En el concepte d'industrial y d'una industria que, com la de la joyería, tan lligada está ab las arts gràficas, el nom den Francisco Masriera, ajuntat ab el del seu germà Joseph, es acreedor a altres tants mereixeixements per haver collocat aquest importantíssim ram a una categoria que honra de debò a las industries artísticas catalanas.

Tot aixó justifica be prou que ¡Cu-Cut! li dediqui aquet merescut recort y que al ferho es surti del seu tó festiu, mal sigui per un moment.

LLEIXIU.

Instigat per quatre marris,
deshonra d'aqueixa terra,
vares liensarte a una guerra,
tothom ja sap ab quins fins,
creyente que't bastarfan
per destruir als teus contraris
un miler de voluntaris
y uns quants milions de chelins.

¡Pobre Pep!... Poch et pensavas
la feyna que't portaria
y lo molt que't costaría
dominà als sud-africans.
Fa dos anys que t'apallissan
y et donan serios disgustos,
y ni guanyas prou per sustos,
ni deixas de fê els gegants.

Quan vas dir que aqueixa guerra
la havias considerada
com una gran *passejada*,
no't faltava pas rabó;
que la teva profecía
s'està avuy cumplint encara,
perque, noy, lo que es fins ara
se't *passejan* de debò.

Segons vósaltres, als boers
acabéu d'aniquilarlos
y no parant d'empaytarlos
se'ls menjéu de viu en viu;
pro, *Pepito*, l'experiencia
fins ara ben clar demostra
que ells corren... darrera vostra,
lo qual vol dir que fugiu.

Sempre que agafó el diari,
ja fa vintiquatre mesos,
al veure "Boers y Inglesos,"
ja'm penso qué llegiré.
que us han agafat cent mulas
al caure en una emboscada,
que us han dat una il·lísada
y havéu quedat fets malbé.

Si he de dirte lo que sento,
ja comensa a ferme pena
que sempre us toquin l'esquena
y que sempre prenguéu mal.
Es veu que en Kitchener y en Roberts,
més que dos moderns guerreros,
son un parell de ranxeros
ab galons de general.

Den Methuen no vull parlarne,
perque fa molt poca gracia
burlarse de la desgracia
y fer broma ab el caygut...
Diu que li han trencat la pota,
que quasibé no s'anguanta

y que fa días que canta
la cansó den *tururut*

Ja li pots dir que deploro
que hagi sofert *desperfectes*,
pro que aixó son els efectes
d'empenyarsen en ié el valent;
que en lo successiu procuri
posar-se a honesta distància
y aixís no'm fará està ab ansia
de que'l pesquin novament.

Adeu y no t'hi amohinis,
que passis un felís dia
ab salut y ab alegria
y procúrat conservà.
Petonet a la canalla,
recorts a la teva esposa
y, ja ho sabs, mana y disposa
del teu amich

K. O. K.

Bons mots

Examen de gramàtica.

Professor.—¿Quin es el plural de nen?

Deixeble.—Bessons.

Home complert.

Ella.—Anit vaig somniarlo a vosté.

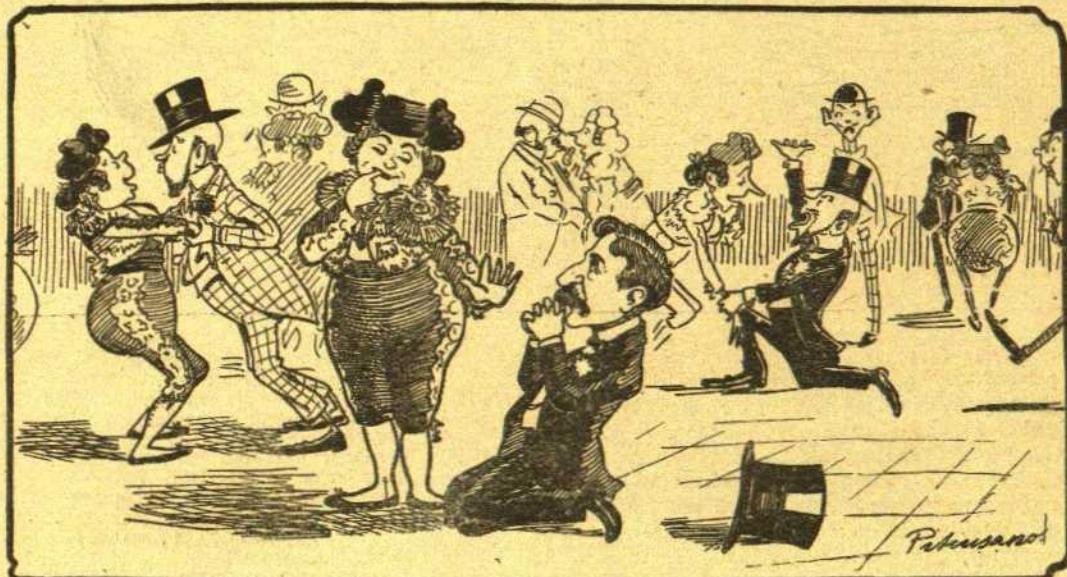
Ell.—A mi? ¿Y qué vā sommiar?

Ella.—Que jo anava pel carrer de Fernando y que
vosté va passar pel meu costat.

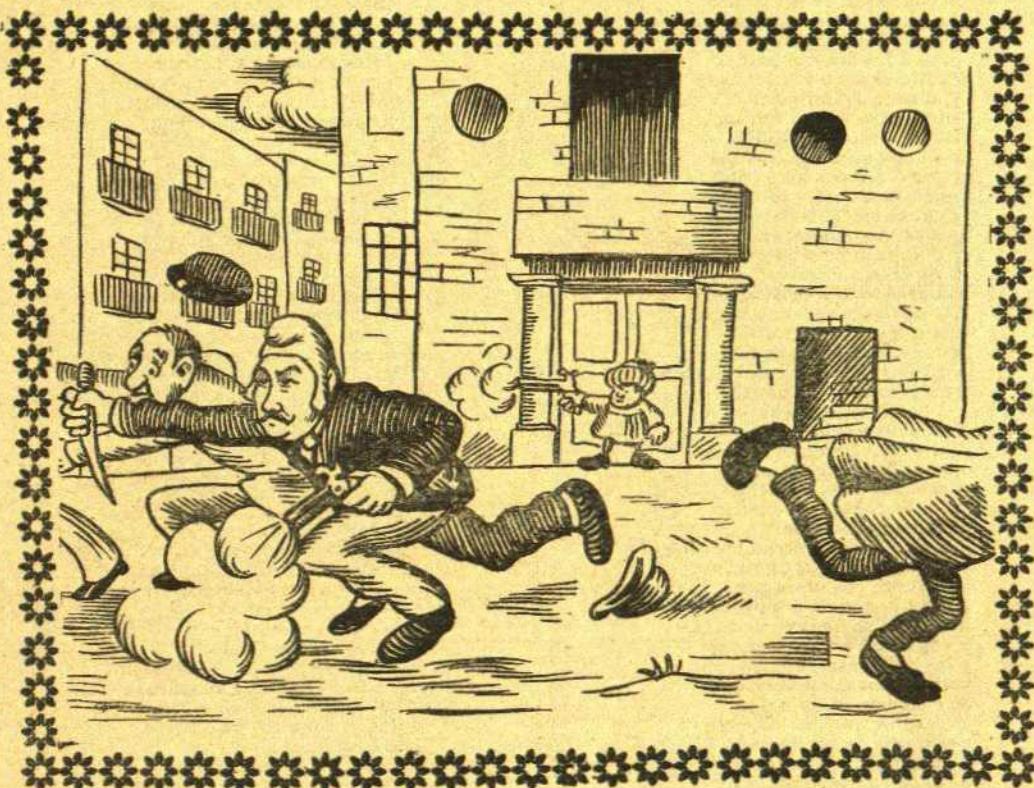
Ell.—Donchs dispensi, senyora, que no l'hagués
saludada.

ADOLF GIBERT.

UN PLAN DE LA COMISSION ABOLICIONISTA

Perque las niñas toreras
s'abstinguin de torear
¿Qué'ls hi sembla aquet sistema?
¿Oy que dará resultat?

NUEVA Y HORROROSA RELACION

en que se declaran las crueidades, fechorías, heregías y engaños que ha cometido un tal Alejandro con el pueblo y otros infelices, el fin que tuvo el agresor y con todos los detalles que verá el curioso lector acaecido estos últimos años.

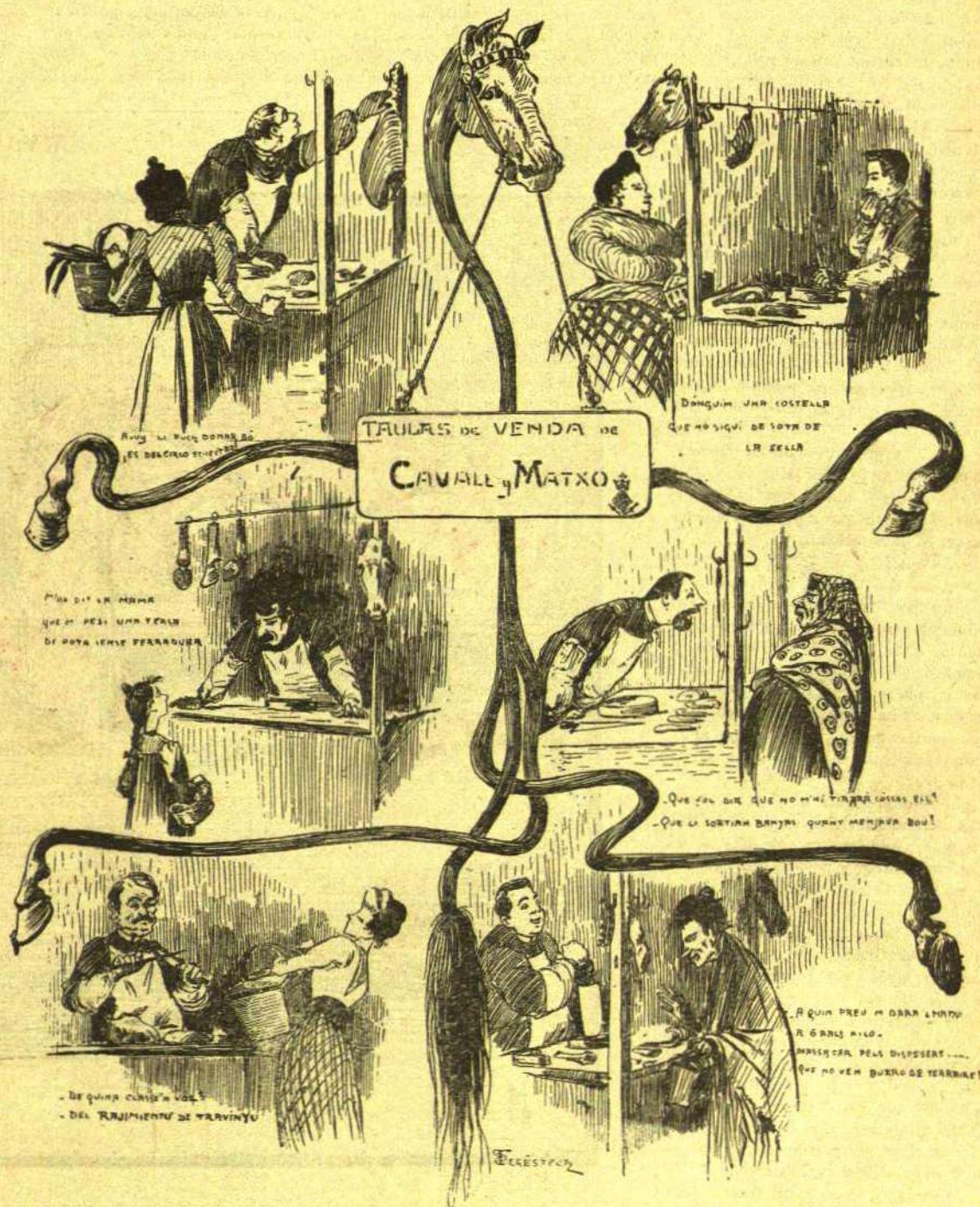
Auxilio pido á la Virgen para contar el relato de las muchas fechorías que ha cometido Alejandro. Valor me darán los cielos y el glorioso San Pablo para contener el lloro en un trance tan amargo. Y pido valor y fuerzas á San Zenón alabado, también á San Zacarías y á todos los demás Santos.

En Madrid la alegre villa del oso y de los osados, el héroe de esta historia vió la luz hace unos años. Hijo de modesta cuna y de padres desgraciados pasó sin gran novedad todos sus primeros años. Cuando era pequeñito su afición ya había demostrado por querer lo que es de otro y promover altercado. Su padre que no sabía como tenerlo estacado lo pone á servir al Rey y sargento le han nombrado. Y comía de escondidas de los soldados el rancho y les hacia correr

lo que hallaba mal desado y quasi pasó el servicio en calabozo encerrado. Cuando el servicio acabó y ya se vió licenciado, como no tenía oficio se dedicó a hacer el vago. En vista de que esta vida muchos disgustos le ha dado, pone una casa de juego, que es negocio descansado porque se quita el dinero á los pobres descuidados. Hasta que un día va uno, que es un poco espabilado, y al mirar que siempre pierde le dice muy irritado: —Aquí se roba el dinero: quasi me habéis arruinado, y me habéis de devolver lo que me habéis estafado.— —Nada te devolverán, pues que bien te lo han ganado y te vas al cementerio si mueves un escándalo. Haz el favor de callar que yo me llamo Alejandro y conmigo no ha podido ni el pincho más afamado.— Ya se oye un bofetón más fuerte que no el de Marcos y al suelo cae difunto

el charlatán de Alejandro.
 Lo ponen en la camilla,
 al hospital lo han llevado,
 pero á los dos ó tres días
 el alta el doctor le ha dado
 y al salir del hospital
 ya de paso lo han llevado.
 De la cárcel ya salió
 y en un casino ha entrado
 y quasi á todos los socios
 empieza á darles sablazos
 y causa muchas de víctimas
 que se van á delatarlo
 y el Juez lo hace prender
 y vuelven á encarcelarlo.
 Ha pasado á la prisión
 dos ó tres meses muy largos,
 hasta que un dia por fin
 el indulto le ha llegado.
 Ya vuelve á emprender la vida,
 cual si nada haya pasado
 y á poner en una imprenta
 un diario que ha fundado.
 Va, y él que alquila cajistas
 que los mata trabajando
 y seis semanas les debe
 y no les paga ni un cuarto.
 Si le van á reclamar,
 siempre lo encuentran borracho
 y en seguida se los quita
 del frente con un regaño.
 Al ver lo que da la imprenta
 una mina se ha inventado
 y engaña á los accionistas
 y los deja ensarronados;
 y allí se arma un hervido
 de cuarenta mil diablos.
 Ya el Juzgado de Albacete
 por estafa lo ha llamado,
 según consta en la *Gaceta*
 de hace ya algunos años,
 pero buscando influencias
 tierra al asunto ha tirado.
 Lo ponen al Saladero
 por su proceder malvado
 y cuando sale de allí
 va, y se hace diputado.
 Por defender al obrero
 muchas veces se ha alquilado
 que por hablar una hora
 ocho duros ha cobrado.
 En un dia de elecciones
 se va con fines malvados
 á la plaza de Santa Ana
 á mover un altercado
 y á un colegio electoral
 pretende dar un asalto.
 Mas pronto como una flecha,
 piernas al cuello ha guillado
 que es desigual la partida,
 mientras corre y va gritando:
 somos muchos, ellos pocos
 y paramos mucho blanco,
 que aquí una cabeza nueva
 nos harían sin embargo.
 Al centro de dependientes
 dos acciones ha endosado
 del diario del *Progreso*,
 que es bastante estafalario,
 y ha sido con condición
 de cobrarlas en dos plazos.
 Ya le mandan el dinero,
 cual cumple en hombres honrados,
 y el ya les manda el recibo,
 pero es un recibo en blanco,
 lo que hace suponer
 que otro tarugo ha tramado,
 por ver si cobrar podía
 dos veces un mismo plazo.
 Despues unos comerciantes
 le hicieron otro encargo
 y por cosas de gallinas
 dos mil duros ha cobrado
 y una vez los ha tenido

¡pum! se los ha barrotado,
 y les ha escondido el huevo
 del modo más descarado.
 Despues de esta fechoría
 vuelve á venir predicando
 y ha exaltado al pobre obrero
 hasta tenerlo embarcado,
 y el se ha quedado en tierra
 con *Rodilla*, el descarado,
 y con otros malhechores
 que redactan un diario.
 Y una vez en el Congreso
 ya la muy se le ha soltado
 y dice mal de Civiles
 y queda tan descansado.
 Pero el Cuerpo por su honor
 un propio ya le ha mandado
 que se va derecho á Madrid
 con un pergamino en blanco
 en el que constan escritos
 cincuenta nombres muy largos
 para que escogiera uno
 que tenía de matarlo.
 Y el dice—¡Cal! No señor,
 de vivir no estoy cansado,
 que con la vida que llevo
 me voy muy bien en el macho
 y por engañar obreros
 me pasan un violario.
 Y el otro al ver tanta coba,
 ya se ha estupefactado
 y está rumiando si
 le dará un escupinazo
 en aquella cara que
 se parece á un hueso herrado.
 Y al verlo tan sin vergüenza
 la espalda ya le ha girado
 y marchando á los correos
 lo ha telegrafiado
 á todos los compañeros
 de quien llevaba el encargo,
 y Alejandro á estas horas
 aun no se ha sofocado.
 En Madrid puso un casino
 que es Hispano-Americano
 y se juega á los prohibidos
 con el más grande descaro
 hasta que se entera el Juez
 y hace prender á Alejandro
 y lo sentencia á muerte
 por su proceder malvado
 y va la vida á acabar
 en afrentoso cadalso.
 Cuando está arriba el patíbulo
 se levanta traspostado
 y así se dirige al pueblo
 y le dice sollozando:
 Ya veis mi mala cabeza
 ¡ay á donde me ha llevado!!
 Yo pensaba hacer la fin
 del burgués acaudalado,
 en cama de palo rosa
 y no de afrentoso palo
 y viendo el cuadro de amigos
 que vierten amargo llanto
 y no el cuadro de civiles
 que me están haciendo... el cuadro
 mirando como la entregó
 arriba de este artefacto.
 Ser víctima de la ciencia
 yo me había imaginado,
 pero no de esta sentencia
 que me tiene aclaparado.
 Padres los que tenéis hijos
 privad de que sean vagos,
 porque la vagancia es
 el camino del cadalso,
 pues si es verdad que al principio
 muy dulces las he mamado,
 también es verdad que al fin
 ágrias las he evacuado.
 Nicomedes, vaya, abur,
 no me hagas mucho daño.

Desde la "Puerta del Sol"

¡Quina setmana, seyors, quina setmana!
Per la gent política d'aquí dalt, que's guanya la vida més o menys honradament y ab càrrec al pressupost de gastos, aixó ha sigut el *dislogue*.

Figúrinse que entrava jo l'altre dia, tot distret, al saló de Conferencies a l'hora que tinch per costum, quan, així que passo la porta, un jove periodista amich meu m'atura ab aquestas paraules:

—¡Estém de crisis, noy, estém de crisis!

—Sí, efectivament —li vaig respondre jo tot tocantme melancòlicament la butxaca de l'hermilla.

—Ca, home, no m'entens, —va fer ell.—Vull dir que tením crisis ministerial.

—¡Bomba! —vaig esclamar jo cridant, com si m'haguessin trepitjat l'ull de poll.—Crisis, ¿eh?... ¡Crisis!... Ja ho vaig dir l'altre dia que en Sagasta'n tindrà un feix si jo m'estava gayre per aquí dalt. ¡Ab el poch temps que soch a Madrid, ves si n'han passat de desgracias! ¡Me sembla a mí que al *Viejo Pastor* ja li costarà de sortirse d'aquesta!

Quita, hombre; si ezo no va á zernd—va interrompre, tot rientse de lo que jo deya, un diputat andalús ab qui'ns coneixém desde criaturas,ificantse en la nostra conversa.—*Lo que hay ez mucho hule en er redondé de la política; pero er gachó eze de Sagasta, que tié mucha pupila ¿zabe? va á rematar ezo pronto, mu pronto...*

—No tan prompte com te pensas, —vaig saltar jo coincident ab la opinió de l'altre amich meu.—Al contrari, jo crech que aquesta crisis ha de ser molt laboriosa.

—¡Que no!

—¡Que sí!

Vam posarnos a disputar, amigablement per això, y al poch rato va anarse formant al voltant nostre un nombrós *corro* de polítichs y periodistas, y cada un hi deya la seva. De tots modos, eran gran majoría els que pensavan com jo; y, de que no anavam equivocats, els fets n'han sigut bona prova.

Si havia de copiar aquí els càlculs y combinacions de noms y de ministeris que s'han fet aquests días, seria cosa més llarga y pesada que la mala fe política d'en Sagasta. Fins se donava com a segura una combinació en la que en Lerroux hi figurava com a ministre de Gracia y Justicia. Jo, francament, no hi vaig veure la *gracia*; y la *justicia*... encara li vaig veure menos. Després se digué que l'interessat refusava aquest honor, porque s'havia de batre primer ab un capitá de la guardia civil; y a última hora s'ha dit que ho deixava corre... no lo del ministeri, sinó lo del desafío. No ha sigut per por de rebre, no; es que no ha volgut *rebaixarse*.

Ademés, y com que's tracta d'un malalt grave, els curanderos polítichs, actuant de metges, han tingut varias consultas ab el poder moderador, com es de costum en aquells casos. De aquestas consultas n'ha de sortir la solució de la crisis que, a l'hora que escribim aquestes ratllas, encara no podem comunicar d'una manera definitiva. S'ha parlat de formar un ministeri de concentrats, o de re-concentrats, que ve a ser com una barreja de varias potingas d'apotecari ab una etiqueta d'aquellas que

diuen "agítese antes de usarlo"; però sembla que s'ha desistit de fer aquesta barreja de potingas políticas, porque, essent a la Quaresma, s'han trobat que no's pot barrejar. Son molt escrupulosos!

Jo crech que al fi en Sagasta, ab tota la seva calmeta

UN VALENT

—¿Y sou vos aquell Lerroux
tan pinxo y busca rahons?

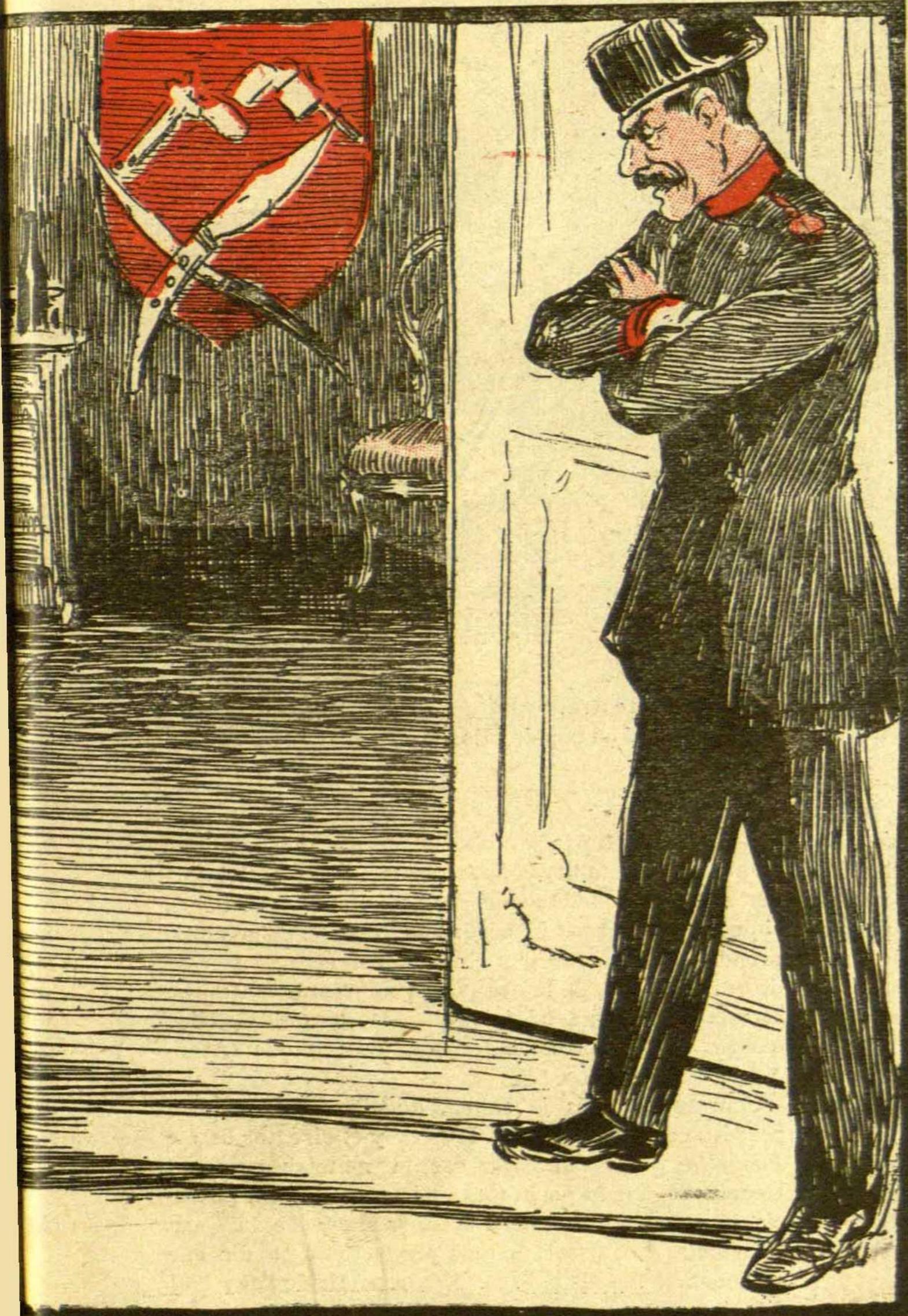
y mala intenció corresponent, serà'l que s'encarregui d'arreglar aquet tinglado, y anirà tirant com pugui fins que hagin passat aquet parell de mesos que faltan pera celebrar el *fausto acontecimiento*... y aquí pau y després gloria, que diu el ditxo.

En fi, *Dios* (y en Weyler) *sobre todo*, com diuen els

calendaris. Y no m'entretinch més, perque m'escaparíá el correu; la pròxima setmana ja'l s ho acabaré d'espli-car y hi farém broma.

MARIANO DE LA COLOMA.

AB REBAIXA

—Es que are'l cas va de serio donaré satisfaccions.

Delicadesas

Llegím en el darrer número de *La Esquella*:

“Ara que'l Sr. Doménech y Montaner se troba de nou a Barcelona; ara qu'hem de creure que ja li haurá passat el susto del descarrilament ocorregut en el seu

viatje de retorn; ¿podría dirnos si persisteix en la idea manifestada per *La Perdiu*, de que'l s marmessors de D. Pau Gil no venen obligats a donar comptes a ningú?

“Si continua callant, dirém que l'opinió pública, que al fi es la que falla en tota mena de pleitos, ja té prou elements ab aquest silenci, pera condemnar al nou caciquisme regionalista.”

Aqueixa novíssima jurisprudència ens ha deixat sorpresos. Ja ho saben, donchs: si un qualsevol els pregunta ahont han comprat el rellotge que portan, no sen donguin de menos de contestarli, al contrari, fassinthy y ben depressa, perque si callan es senyal de que l'han robat.

¡No sabíam que entre las obligaciones que tienen las personas decentes hi figurés la de responder a las preguntas calumniosas o mal intencionadas del primer *nyébit* que passi pel carrer!

Tingui entés, Sr. Roca y Roca, de que en el mon en cara hi han classes. Y n'hi haurán sempre, baldament quedin reduïdas a n'aquestas dugas:

La dels envejosos y la dels envejats.

* *

Comentaris entre'l s individus de una *peña*:

—¿Qué li haurá fet, deya un, el pobre Doménech a n'en Roca y Roca perque aquet sempre tiri a desacreditarlo, aprofitant qualsevol questió populatxera d'actualitat.

—¿Qué li ha fet? potser algún favor.

—Tot podría ser, afegí un altre, però, per mí, el motiu es ben visible. En Doménech ha sigut president de l'Ateneu; en Doménech es diputat y, además, una de las figuras, qui sap si la primera, del catalanisme militant; en Doménech es, potser el catedràtic d'Arquitectura més ilustrat d'Espanya, y aqueixas son coses que no podrá perdonarlas may un home que, després de passarse trenta anys de la seva vida cultivant tres camps d'aufals de diferente marca, per alimentar a tres remats de moltóns de diferenta *índole*, se troba avuy dia sense prestigi de cap mena entre la gent que val alguna cosa.

—Y pensar que aqueix home, que per altra part no es cap tonto, ab una mica d'enteniment que hagués tingut s'hauria enlayrat més que molts d'altres!

—Sí, però'l dimoni de la gelosía, enxiquintli'l cor, li ha fet agafar el rave per las fullas. No adonantse a temps del camí que prenían las cosas, va llensarse per lo que ell creya una dressera y ara, un cop passada la oportunidad de girar cua, tot se li torna mossegar els caps de brot de la tendencia nova y, ab preferencia,

«LA PECADORA»—ACTE SEGÓN

Els cómichs.—Vina a estrenar a Madrid.

La Pecadora.—¡May més! Jo'm dech al meu teatre.

Talia catalana.—Si li feu coacció vos clavaré un cop de fals.

als elements actius de la mateixa, donchs els *místichs* poca nosa li fan. Y com la qüestió es fer trontollar els de dalt, d'aquí la pensada de no deixar de pit el rebregat assumptu de l'hospital de Sant Gil, ablo que potser se proposa matar ab un tret dos pardals: primer, rebaixar a n'en Doménech, y segón: ferse passar per amich dels pobres y defensor dels seus interessos, cosa que, segons sembla, s'ha posat de moda.

—Aixó últim si que no califa,—digué un ficanthi basa—donchs no'n fa pochs d'anys que exerceix de secretari *cua* *perpétuo* de la *Asociación de amigos de los pobres*.

—Sí, cobrantshi una bona mesadeta, saltá un jove-net. Perque jo suposo que a n'aquella partida de 60 y pico de duros mensuals, hi deu anar inclós el sou del Secretari.

—¡Psé!, ja veurá,—digué un senyor de certa edat—aixó de si cobra o no, jo no ho sé y vosté potser tampoch. Ademés, de que res tindria que veure; si treballa, just es que cobri.

—Donchs perque critica que en Doménech cobri els honoraris que li corresponguen per la construcció y direcció del hospital?

—Si fa aixó pitjor per ell. Certas xafarderías a nosaltres no'n escahuen. En semblants casos la millor arma es el desprecí.

—Sí, vagí parant l'altra galta y potser las hi posarán totas dugas com una melsa (Riallas).

—Jo no'n soch pas partidari d'aqueixa teoria, digué un que encara no havia badat boca. A un mal informat el perdono de bon cor, però a un mal intencionat, si puch el revento. Y perque vegin que no'm dolen prendas, ara'ls en vaig a dir una, respecte al senyor de qui parlavan, de la que potser no n'estan enterats. Es una cosa gayre bé insignificant, però d'aquellas que revelan els graus de delicadesa d'un home (Atenció.)

Com tots vostés ja saben, aqueix secretari quasi perpètuo dels Amichs dels Pobres y el director de *La Esquella* y *La Campana* son la mateixa persona. Donchs bé, fins fa poch, tots els impresos de dita associació benèfica's tiravan a la impremta de la Casa Provincial de Caritat, de quin producte no cal dir que en beneficiaban els pobres. Més a partir de l'any 1901 dits impresos portan el peu d'imprempia següent: *Imp. La Campana y La Esquella, Olmo, 8.* ¡Els sembla molt decoratiu, aixó?

—¡Quina barra! vā exclamar la *peña* a coro.

—Bé, abans hem de saber si ho fan de franch, digué'l senyor d'edat.

—Si aixis fos, cap pobre tindria res que dirhi, perque lo que perdrian els de la Casa de Caritat ho guanyarián per enter els altres. Però no deu ser aixis quan en l'estat de comptes de dit any hi figura una partida de 71'25 pessetas per impresos.

—Potser ho fan més barato que a Casa la Caritat...

—Ja he dit que's anava a exposar un assumpt de delicadesa, o siga d'aquells que no estan regulats per altre còdich que'l de la conciencia. No's tracta aquí de car ni de barato, sinó de ferho o de no ferho. Y en vista de que al senyor Roca y Roca sembla que ara li ha donat per plantar botiga de *puritano*, jo dich y sostinch que en aquet cas particular, ab rebaixa o sense, qualsevol peu d'impremta resultaria més decent que'l de *La Campana y La Esquella*. Olm, 8.

Y com no voldría que's pensessin que això que's dit es una enjiponada, pelistik de las que serveix en P. del O. als seus parroquiáns, demá's portaré las proves.

**

Quals proves han vingut a parar a la redacció de ¡Cu-cut! per conducte d'una mà *piadosa*. Deu li pagui y a nosaltres ens augmenti semblants caritats.

Lo més important que ha succeït derrerament a cala Talia, ha sigut l'estreno de "La pecadora", den Guimerà. Tots els diaris se n'han ocupat, fentne més o menos elogis o reventant l'obra a la mida del seu gust, segons las aficions de cada critich. Pera mí, se tracta

del drama més acabat que ha produït el seu autor... desde "Mossén Janot" ensà. Al cap y al últim té un primer acte magistral y una meytat del segón digna del primer. Y si bé desde mitg acte segón l'obra decau, un perdon de bon grat els molts defectes que hi troba en gracia a lo que ha disfrutat durant la primera meytat de la representació.

L'argument de "La pecadora" ha sigut contat també pels diaris. Però com que cap d'ells el conta igual que's demés, jo també vull contarla a la meva manera.

¡Somhi!

En Ramón es un home molt agarrat a qui exaspera tot lo que sigui donar alguna cosa. Per això, al saber que una seva cusina vol anarli a donar una gorra, se surt de pollaguera y's posa a rênegar com un dimoni del infern. Lo qual no impedeix que a l'hora menos pensada comparcixi la cusina ab el fato a coll y li digui: "Aquí soch porque he vingut"... L'home, per veure si la fa desdir de lo de la gorra, li engega per tot Deu te guart un xáfech d'insults y parauladas que la deixan esma-perduda. Però quan ja està a punt d'en tornarsen, en Ramón se decideix a dirli que dispensi y que's qued... no més que per uns quants días. Llavoras la cusina, que a la cuenta es una... dallonsas... zom ho diré... una dallonsas, ¡vajal, se queda, pensant que, un cop sigui aposentada, ja's veurá si serà no més per uns quants días o per més temps.

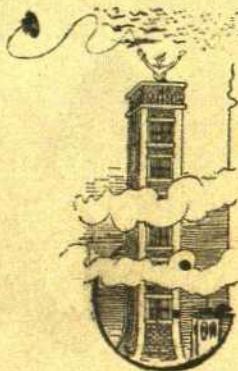
Al segón acte la dona ja ha fet el propòsit de quedar-se al poble. Però'l cusí ha fet el de tréurela. Pera lograrho, a cada moment procura donarli un disgust. "A veure si la trech a copia de disgustos", pensa. Y tot es anarli ab orgas y ferli l'amor de per riure ab el sol obiecte de ferla barallar ab "la de casa". Però ni aixís consegueix el seu propòsit. Es a dir, el consegueix a mitjas, porque a barallarse ab la dona del cusí ja hi arriba la *pecadora*. Lo que hi há es que a pesar de las barallas, continua ferma en no moures.

Tan y tan ferma, que fins se fa construir al poble una caseta ab una torre alta... ben alta, que arribi als núvols, pera ferhi volar coloms. El senyor rector, que es un colomista entusiasta y exaltat, al veure que la torre de la forastera serà més alta que'l colomar seu, s'entada y diu que no vol soportar semblant cosa. Y ja té la dona un altre enemich.

Mentrestant el cusí, veystent que la *pecadora* té una bona bossa, cambia de plan y ja no la vol treure de casa, sinó matarla pera heredar. Y pera matarla procura encara donarli més disgustos y fins se la vol endur lluny... ben lluny... més enllà de la Comissió Central, ab el propòsit segurament de seqüestrarla. Sinó que'l detura una mestra molt amiga de la *pecadora* y molt plora-micas que sempre abandona l'estudi.

Y a conseqüència d'haverlo abandonat, succeeix al tercer acte una gran desgracia, donchs totas las noyas s'escapan de costura y, comparegent a casa'l cusí de la forastera, se llenyan sobre d'ella, a instancies del home, que, veystentla atacada d'ofech, la acaba d'ofegar tirantli al demunt tota la canalla.

Y tothom queda content y satisfet y el públic surt del teatre dient pestas d'aquell mal home y fent comentaris sobre'l excessos a que porta l'afany de diners. ¡Ja es una bona experiència, ja, la del cusí agarrait!

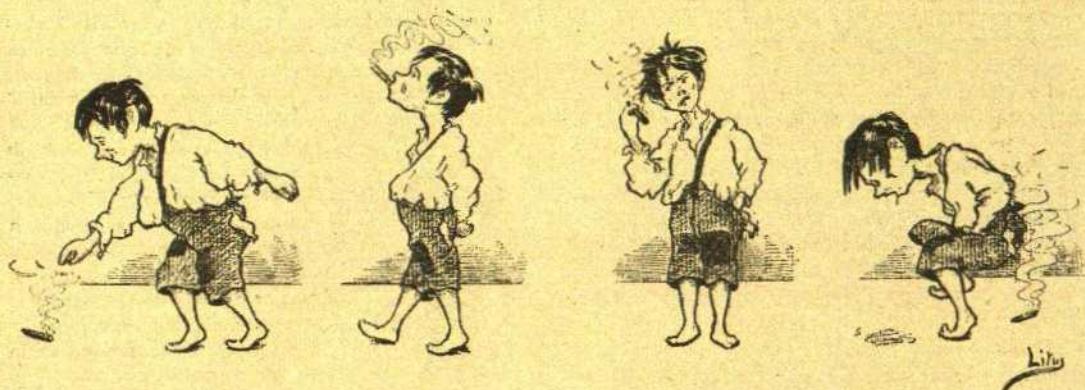
VIROLET.

MOSSEGADAS

L'Arrendataria de Contribucions va celebrar ahir a la Mercé una solemne festa religiosa dedicada a su santo protector el gloriós patriarca San José.

[També es molta *sans façon* la de l'Arrendataria d'enredar a Sant Joseph en semblants negocis!]

Precisament com a protector han anat a escullir a un Sant que pel fet d'haver sigut industrial, y ab els apuros que passava per tirar avant la seva botigueta,

HISTORIETA MUDA

no'n debia poguer veure cap d'agent de contribucions. Fins ens arriscariam a assegurar que era partidari del concert econòmic.

Créguins l'arrendador; dongui de baixa a Sant Joseph y d'alta a Sant Dimas, que pel cas es més indicat, sobre tot quan al actual sistema tributari ja no li queda més recurs quel de prepararse a fer una santa mort com el Bon Lladre.

La terrible llisada que'ls boers han clavat als ingleços ha produït tal desesperació a Londres, que alguns ciutadans han arribat al extrém de suicidarse per no

veureus ab cor de sobreviure a aquesta vergonya nacional.

A Espanya, després de la tunda que'ns varen donar els yanquis, no's va registrar un sol cas d'aquesta naturalesa, y no va ser perque als patriotas no'ls dolgués la desfeta, sinó perque tenen un'altra manera d'arrigarlas aquestas coses. En comptes de foradarse la closca ab un tret de revòlver, matan las penas ab *càñitas*, que fan el mateix efecte, ab la ventatja de que pot repetirse'l tractament sempre que convingui.

Y ara prou d'aquet rengle, perque potser en Doys ens agafaria pel mot dient que si s'encurda cada dia es per rahons de patriotisme.

En Pey y Ordeix es a Lloret.

D'ensà d'aquesta feta aquell cantable de la "Marina" quedará reformat de la manera següent:

"Costas las de Levante,
playas las de Lloret,
dichosas vosotras
que albergáis á Pey".

El famós autor de "Maternidad" s'hostatja a casa en Grassot, company seu de glòries y fatigues, ahont celebra missa cada dia, ab permís del ordinari... del poble.

Pera la cerimonia s'habilita una sala y arcoba que lo mateix serveix d'iglesia que d'escenari pera'l seus dramas. Verdaderament aquest infelis no podia anar a menos ni com a capellá ni com a autor dramàtic.

El amigo del pueblo que va *descalificar* als de *La Veu de Catalunya* perque no's volfan batre ab ell, ara's nega a tenirselas ab un capitá de la guardia civil que l'ha retat y ab el tinent Portas, que també li ha enviat els padrins. Es més, els ha dit que si volfan alguna cosa que anessin a reclamar a n'en Corominas de *La Publicidad*.

De tot això'n resulta que ara'l *descalificat* es el *amigo*, per més que nosaltres no tenim cap inconveniente en calificarlo ab las brillants notas de farsant, trapella y gallina.

Y si'n vol enviar els padrins que ho fassi per Pasqua, que així de camí ens durán la mona.

Entre els que prenen part en la suscripció iniciada pels cinc presidents y qual producte es destina a la classe obrera, hi figura el Sr. D. Joseph Collaso y Gil *ab mil pesetas*.

La veritat es que considerariam el fet com a cop de barra, que està al mateix nivell dels que ve executant d'ensà que exerceix de *primer* den Comas, si no tinguis acreditati de temps el dret a que se'l consideri com un segón *Juan de Robres*, aquell que *hizo este Santo Hospital mas antes hizo los pobres*.

L'altre dia *El Liberal* —el de Madrid, no el del carrer Nou de la Rambla— deya que tant era que formés ministeri en Sagasta com en Silvela.

Nosaltres creyem y hem cregut sempre que era exac-

EN ACTIU SERVEY

*Lo qu'es el señor Manzano
no nos deja ni bufar.
D'ensd que soy endividuo
nunca había suat tant.*

tament lo mateix, donchs aquells dos funestos polítichs, com la majoria dels d'ofici, estan en el cas de dirse mütuament alló de: "Paella, no m'enmascaris".

En lo que no estém conformes ab *El Liberal* es en creure que de aquesta crisis n'havíen de resultar morts un y altre partit.

—¿Qué es lo primer que's necessita pera matar un burro?...

—Que sigui viu.

Es aixís que en Sagasta y en Silvela fa temps que son morts moralment, *ergo...*

Ja podea callar las malas llenguas!

Ja no's podrán fer càlculs ni afirmacions més o menys calumñosas del modo de viure den Lerroux.

Ja treballa, ja té empleyo, y empleyo dels que no fan patir y donan un bon sou.

Ha sigut nombrat corresponsal telegràfich a Madrid, de *La Publicidad*.

Ara no creguin qu'el nombrament siga cosa den Weyler, no, tot lo més es cosa de *aquello más sagrado de La Publicidad*.

Hem de rectificar a instancia de part la noticia que davam en el número passat del viatge a Madrid dels consòpicos del partit liberal.

La majoria d'ells no s'han mogut de Barcelona, y si algú en dubtes nosaltres podén afirmarlo, perque va rem veure al eloquent diputat per Granollers obrint la portella del cotxe del Governador las nits dels concerts Lamoureux.

Feya si fá o no fá la mateixa feyna que fá al Congrés.

El diari que millor critica haurá fet dels concerts donats per la orquestra Lamoureux, suposém haurá sigut *La Publicidad*, y no pels coneixements del seu crítich, no, perque en *Barras tristes* no hi sent, hi dorm als concerts, sinó pel número dels redactors que hi havia.

Quatre varem contarnhi, y dels quatre, tres senyorejant, democràticament, aixó si, a butacas.

Els xanguets de la Redacció esperavan sota l'orga l'arribada del seu amo. Aquet clavava llambregada a las butacas, y al moment oportu:

*Tranquilo el corazón
Erguida la cabeza...*

anavan passant silenciosos y escorreguts un darrera l'altre a ocupar las butacas destinadas a las *Aligas*.

Un cop acomadats, en *Barras tristes* quedava hipnotisat. Dorm que dorm fins al final. A las horas las

IDILI

aligas el despertavan, li cantaven tot, tot lo que havian sentit, y ell feya las críticas, aquellas críticas que no havém llegit per por de tenirli... *jenvéja!*

Tan mateix sembla què va de bò!

El millor dia ens sortirà *el Ciero* ab una gazetilla que dirà, mica més, mica menos, lo seguent:

"Tocan ya á su término las obras de derribo de la que fué casa Estruch, en la cual estuvo en otro tiempo instalada la colección de armas y monigotes disfrazados de guerrero del mismo nombre. Actualmente no se ven en aquel sitio más que algunos montones de cascote y otros materiales procedentes del derribo. Puede decirse, pues, que el consabido derribo, será pronto un hecho."

Aixó es lo que confiém tots y lo que esperém veure realistre dintre poch temps.

Es possible, si's encarregats de tirar la casa a terra s'hi posan de fort y ferm, que abans de tres anys las obres estiguin llestas.

Y si per cás no ho estan, no se'n faltarà gayre.

Nyigo nyigo

Tot aixó que està passant de la música es culpa del Govern.

Van comensar en Crickboom, en Millet, en Ribera en Goula, els de casa, que ignocentment o cobrant, li feyan la feyna. Després Colonne, Kunwald y últimament Pazner! Qui ho aguanta! En Lamoureux ab cent més, com si diguessim ab las onze mil verges, segons aquell quinto, per acabar de una vegada.

Y tots, sonant més o menos fort, han contribuit al desfici d'omplir programes y llençarlos pel cap de la gent, que tot just pot aguantar tant de soroll.

¿Voléu concert econòmich? degué dirse en Sagasta, donchs ja vos n'enviaré de cars; y per sota má mou aquesta brega. Primer l' un, després l' altre, y ab gradació sovintejant cada vegada més, hem arribat en l'última setmana ab dia de tres concerts.

SOBRE LA LLIBERACIÓ DEN METHUEN

¿Qué fan els infants?—Lo que veuen fè als grans.

En Chevillard es comprometé a portar *esquirols*, porque els músichs d'aquí ja no s'aguantan, y ab aquet refors, tres días arreu al teatre de Novetats, violinada d'aquí, cop de bombo per allá, trompetada de cego. Y com se veu que cobravan bé, refilavan que era un gust.

Mentrestant en Pazner al Liceu anima als d'aquí, y, *arriba*, sense parar, que duri, vingan sessions dissapte y diumenge, sinó no hi seríam a temps.

Y entre bò y dolent la gent va fent feix, y ja no pot digerir aquesta maquiavèlica combinació del Govern, logrant que molts comensin a exclamar: ¡prou concert!

Tenim entés que per final ens en espera un'altra, serà l'*acabóse*: un concert a doscents pianos dirigit per mestre italià. S'està fent lo necessari per habilitar una de les dos plassas de toros que aquí ens sobran, pero que en aquet cas vindrà com l'anell al dit. La casa *Pombia* deixa la meytat dels pianos, l'altra meytat es trobarà fàcilment entre's diferents artistas que a diari veiem pels nostres carrers. La dificultat més grossa es lograr que en una fetxa relativament propera es pugui tenir enllèstits tants cilindres, per que ja haurán comprés que's tracta de pianos de manta.

Es creu que en aquet gran unisono quedarán malparats Pianolas y Aeolians y fins els Toledos concertistas d'aquests célebres instruments, però s'haurà arribat a que la gent, ab el cap plé de soroll, vulga descàns y digui: ¡prou concerts! Que es el fi que's tractava de demostrar.

Ja fa bé en Nicolau que no s'hi embolica.

XIM-XIM.

Gargots y coloraynas

Després de les ninfas brutas y las ayguas térbolas den Brull, ha vingut com a conseqüència natural una exposició de lo més desballestat que's pugui concebir. Se tracta d'un concurs de cartells anunciadors de cert paper de fumar. Y lo primer que han fet els artistas que hi han concorregut, ha estat fumes del públic. Sort que en Gual es a París, sinó's moriria d'enveja al veure que té tants y tants competidors. Hi há hagut cada orla en forma de surriaca que esparvera, cada pinzellada de morat que deixa blau y cada fusellada de cartellistes estrangers que fa tornar roig.

Ab tot, aixó de les fuselladas no's pot afirmar en absolut, donchs molts dels artistas han procurat dissimularlas, desdibuixant lo que d'origen havia sigut ben dibuixat y embrutant lo que al original era brillant y vigorós de color.

No crech que's encarregats d'adjudicar el premi sabessin ab quin cartell quedarse, donchs, si há n'hi há hagut alguns que sobressurtien dels demés, quedaven com qui diu ofegats per la mar de coses lletjas que donavan al Saló Parés tot l'aire d'una paellada de bonyols.

Jo hauria donat primer premi a un en que, després de les lletres anunciant el producte, no s'hi veia altra cosa que un home ab el cap tallat y els peus amagats. Potser els tenia a la galleda. Sense ser més dolent que's altres, tenia la ventatja sobre tots ells de simbolizar l'exposició.

Perque, si val a dirho, resultava una exposició sense cap ni peus.

FOLCHI

"La vida al camp."—Poemet bucòlic popular de D. Ramón Masifern.

Se tracta d'un aplech de composicions poèticas, escritas ab correcció y facilitat per un autor amant de las tradicions y costums de la terra y que's complau observantlas y describintlas.

Lo que hi há es que, al ferho, passa per alt tot lo dolen, pera ocuparse tan sols de lo bo. Per aixó's pasos que pinta el Sr. Masifern son gent de bé a carta cabal, incapassos de fer cap tort a ningú... Tots ells resultan lo que's diu uns vels de Deu, teixits ab pasta d'agnus.

Y veusquí que, tot llegint, els temperaments optimistas s'hi troben bés... molt bés... molt més bés que a cal sogre.

Perque, sigui veritat o no'l caràcter que dona l'autor a la gent del camp, al descriurel ho fa ab versos fluits y correctes, d'un ayre popular que's fa assaborir ab gust.

* * *
"Francisco Pi y Margall," per D. F. Pujulá y Vallés, ab un prólech de D. J. M. Vallés y Ribot.

Es de *Joventut* han fet una tirada econòmica dels articles que sobre en Pi y Margall va publicar el senyor Pujulá y Vallés a las páginas de dit setmanari.

L'intent de donar a conéixer a tan eminent polítich, es digne d'elogi... molt més digne d'elogi que'l publicar dràmas den Gual, y críticas artísticas den Brull, y auto-bombs den Pompeyus Gener

Per aixó no revéntem l'obra: ja varem dir en un dels números passats que respectaríam sempre las bonas intencions.

* * *
"Setmana Santa," segons el Missal y el Breviari Romàns. Text llati y català. Nova traducció per Frederick Clascar, pbre.

Y nova de trinca que es la traducció de mossén Clascar. L'exemplar que n'hem rebut ens porta encara la farum de las pastas que s'han gastat en la encuadernació.

Lo qual no ha impedit que llegissim l'obra ab molt de gust, donchs fins prescindint del fi religiós que persegueix l'autor, aqueixa "Setmana Santa" es veritablement recomenable baix el seu aspecte literari, cosa de tot punt notable, si's té en compte el poch *idem* que tenen en aquet concepte's autors de devocionaris.

La "Setmana Santa" de mossén Clascar, substituirà sens dubte a totes las demés que s'han publicat en la nostra llengua, ja que en las seves páginas hi troben las ànimes devotas l'aliment espiritual que desitjan y els indiferents una veritable font de bellesas literarias.

L'obra ha sigut editada ab molta pulcritud per la casa Gili.

MENO.

MACOS Y MICOS

Macos: J. A. Virgili; J. A. Viñas; J. G.: Aníra adobat; R. P. V.; Ll. d'A. R.; *Tinter moll*; A. G.; Ll. M. C.

Micos: *Vinagre*; J. J.; *Pissarra*; *Zurruga N.*; *Un joveincel ausetd*; M. R.; E. Zola B.

Oladue Snum Puig: Aníra la carta; la poesia ha passat de moda.—J. R. A.: Treballs tan kilomètrics ni tenim temps de llegirlos.—Ten: Gracias, però no estaría be que nosaltres mateixos ens bombejessim.—Baró de Macaca: Mirarém d'aprofitar la poesia si tenim temps de retocarla. Per ara no'n fa falta Matemàticas.—E. Llenocipa: Els bons mots son mansoys. L'article queda en cartera.—Pep Roch: Acceptadas las seves explicacions y ls quèntos.

Impremta de MARIÁN GALVE, Avinyó, 18

Llibrería **RONQUILLO** - Barcelona - Zurbano, 6 (entre Plassa Real y Escudellers)

SETMANA SANTA

Traduïda per Frederich Clascar, pbre.

TEXT

LLATI Y CATALA

(AB LLICENCIA)

• PREUS •

Enquadernada en tela inglesa, cantells vermells polits, planxa daurada.	Ptas. 4
En tela inglesa extra, tapes encoixinades, cantells daurats, planxa daurada, ab tossa de tela..	6'50
En xagri, llom y tapes flexibles, cantells daurats, puntes romes, ab bossa..	10
En pell de Russia, tapes encoixinades, cantells daurats; puntes romes, planxa daurada, ab capsa.	13

125 plats de vigilia

Un tomet 0'50 pessetas

120 maneras de guisá ous

Un tomet 0'50 ptas.

Totxs aquestxs obxs las servim franco contra reembols de son import en llibransas del Giro Mutuo, ó sellos de correu.

GRAN CLIXERÍA

Estereotipia, Galvanoplastia, Fotograbat y Grabat directe (Autotipia)

ANTÓN VIDAL MARTÍ

Carrer de Aribau, 17.-BARCELONA

LA DALIA

GRAN SABATERIA

Aviñó, 34.—BARCELONA

Calsat de totas classes, cosit à mà, pera senyoras, senyors y noys, a preus sumament baratos.

Desde 1'50 á 18 pessetas

Aviñó, 34.—BARCELONA

BURELL & C.º

CONSTRUCTORS NAVALS

Barcos de vela y vapor, remolcadores, llanxas de vapor y de salvament, gabarras, barcoscisternas, etc., etc.

ESPECIALITAT EN YACHTS

TALLER DE VELAM
LONAS INGLESES Y DE FABRICACIÓ
DE LA CASA

Reparacions, maquinaria y tota classe d'accessoris pera la marina.

ASTILLERS: Can Tunis

BARCELONA:

OFICINAS: Escudellers, 82, pral.

Casa Especial en Fonógrafos y Gramofons

PLACAS Y CILINDRES DE TOTA MENA

TALLER DE REPARACIONES

EL FONÓGRAFO

Fernando VII, 49.—BARCELONA

FABRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMPTA

Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus

MIQUEL HORTA Baixada de Cervantes, 3.- Prop del Bolsi

Aquesta casa ven la perfeccionada màquina de escriure ADLER

EL CAPTIVERI DE LORD METHUEN

¿Per què us tractém tan be voieu que us diga,
després del mal qu'heu fet?

Tenim un Deu que protegi's obliga
al débil y al ximplet.